

"NABUCCOGA" & "NABUCCOTA"

Dirigendid Paul Mägi ja Jüri Alperten, lavastaja Arne Mikk, kunstnik Eldor Renter, koormeisterid Jüri Rent ja Anne Dorbek (ooperikoor) ning Ants Soots ja Ants Üleoja (Eesti Rahvusmeeskoor).

"Nabucco" esietendus 27. septembril oli hea märk juubelit tähistavast lauluteatrist, antud suure joonega, väljapeetult, väärrikalt, pilkupüüdvast lavakujunduses ja heas muusikalises teostuses, millest kõigepealt meenuvad Sigutė Stonytė ja Jassi Zahharovi hülgerollid, koor ja hingematvalt kaunikõlaline tšellode soolo.

Babüloonia kuninga Nabucco (Nebukadnetsar) valitsemisaega käsitlevas loos pajatatakse heebrealaste kannatustest ning nende ülempreester Zaccariases. kes kuulutab rahvale ette babülooniaste hävingut. Nagu ooperi süžeeski on tegemist erinevate riikide, religioonide ja kultuuridega, on ka osatäitjate tulukooslus seotud mitme maa, kollektiivi ja teatri solistidega.

"Nabucco" ei ole Verdi palju mängitav ooper, siin ei ole veel sellist dramatismi nagu hilisemates ooperites. Kes vähegi teksti jõuab jälgida,

(lava kohale projekteeritud tekst vajab keelelist korrektuuri) märkab, et sõnades väljenduv raev, kättemaks jne., saab muusikas üsna leebe lahenduse. Ooperi edu aluseks ongi kaunis ja meloodiline muusika, millest iga ooperiliteratuuriga kokku puutunud inimene teab kindlalt III vaatuse orjade koori.

Etendustelt tulid hea tundeaga, et meil tahetakse, osatakse, suudetakse teha tasemel ooperietendusi. Heas mõttes kadedaks teeb maailmatasemega leedulanna Sigutė Stonytė Abigaille'i osas. Miks ei ole meil nii kaunikõlalist ja suurepärase vokaaltehnikaga lauljannat? Aga meil (täpsemini Vanemuises) on tõeline Verdi hääl — Jassi Zahharov, seni ainuke nimiosaline. (Johannes von Duisburg Saksamaalt haigestus esietenduse eel ja Zahharov sõna otseses mõttes päästis esietenduse. Aga see uudis ei levinud kiirelt: veel sama päeva hilistes uudistes näitas ETV nimiosalise rollis hoopis teist meest.) Jassi Zahharovil on kaunis tämber, tema hääles on palju värve ja varjundeid. Kahjuks ei ole ma kuulnud tema rolli Vanemuises, aga arvan Nabuccot üheks tema hülgerollidest.

Mati Palm Zaccariana jäi peategelaste kolmikust kõige tagasihoidlikumaks — ei saa ju kavalehele kirjutada, et solist laulab haige häälega. Seda takkajärele teades mõtled nii mõnegi asja ümber. Etenduste heaks kordaminekuks andsid oma

Vanemuislane Jassi Zahharov on tõeline
Fotod: Harri Rospu

parima Pille Lill, Riina Aireenne (Fenena), Ivo Kuusk (Ismaele), Teo Maiste (Baali suurpreester) ja väike-rollides Alar Haak (Abdallo) ning Nadia Kurem (Anna). Ansambliid. koor ja orkester aitavad ooperi suurejoonelisust veelgi esile tuua. Dirigentide töö on täpne. Paul Mägi väljapeetum, Jüri Alperten emotsionaalsem.

Lavastaja Arne Mikk lähtub kahest plaanist: rahvaste saatus ja peategelaste saatus. Teatraalsus ja staatika lasevad esiplaanile tõusta vokaalsel küljel. Veel rohkem pinget võiks välja kanda Nabucco hullumine ja Abigaille'i surm. Koor on rohkem kommenteerija rollis, haakudes

Vanemuislane Jassi Zahharov on tõeline Verdi hääl.
Fotod: Harri Rospu

Sigutė Stonytė toob Estonia lavale maailmataseme, kõrgvormis sekundeerib Ivo Kuusk.

parima **Pille Lill**, **Riina Airene** (Fenena), **Ivo Kuusk** (Ismaele), **Teo Maiste** (Baali suurpreester) ja vätkerollides **Alar Haak** (Abdallo) ning **Nadia Kurem** (Anna). Ansambliid, koor ja orkester aitavad ooperi suurejoonelisust veelgi esile tuua. Dirigentide töö on täpne. **Paul Mägi** väljapeetum, **Jüri Alperden** emotsionaalsem.

Lavastaja **Arne Mikk** lähtub kahest plaanist: rahvaste saatuse ja peategelaste saatuse. Teatraalsus ja staatika lasevad esiplaanile tõusta vokaalsel küljel. Veel rohkem pinget võiks välja kanda Nabucco hullumine ja Abigaille'i surm. Koor on rohkem kommenteerija rollis, haakudes

tegevusse vajadusel. Koori paigutuse ja liikumisjoonise tingib ka lavapilt, mille **Eldor Renter** on talle omase põhjalikkusega meeldejäädavaks kujundanud. Keskpodium tõstab esile tähtsamaid sündmusi. Peegelpinnad suurendavad muljet masside liikumisest ja lisavad maailisust. Väga kaunid on kostüümid.

Omal ajal märkis Verdi, et selle ooperiga algas ta kunstnikutee. "Nabucco" triumfaalne esietendus 1842.a. Milanos avas Verdi elus uue lehekülje, rebides helilooja välja nii moraalsest kui materiaalsest surutisest.

Võiks küsida: kas on alanud uus etapp uue aastakümne alguses meie-

gi lauluteatris? Sest sellise taseme, muusikalise teostuse, lavakujunduse ja lavastuse üle võiks uhke olla iga teater. Praegust esitajate koosseisu on raske kokku saada, igaal oma plaanid. Nii on 12. oktoobri, üldse neljas etendus tükiks ajaks ka viimaseks jäänud. Teatrist anti lootust, et ehk annab jõulueelne aeg võimaluse veel kaheks etenduseks, publikuhuvi on suur. Kas ei ole liigne priiskamine valmistada ette nii suur ja kallis lavastus, et siis mõne aja pärast alustada jälle proovidega? Kui nii võimas akord on kõlama pandud, siis peaks see ka kõlama.

RAILI SULE